

MARCO DE LA CAIDA

HVOR ÅNDERNE DANSER

MARCO DE LA CAIDA

Jeg husker det endnu i dag mange år senere. Det var en weekend, der kom til at betyde utrolig meget for mig og resten af mit liv. Hvordan kunne tingene hænge sådan sammen, er for mig stadig en gåde, men den aften kom klarsynet til mig – det må jeg sige. Det var lige i starten af 1975. Det var i den tid, hvor der stadig herskede kaos i landet, efter at vi endelig havde fået smidt de forbandede kommunister ud af præsidentpaladset. Det var den dag, min far døde. Tænk sig, det er 25 år siden.

Det hele startede, da toget ankom til Corsalos. Denne eftermiddag var der ekstremt varmt, og støvet hang tykt i luften. Efteråret burde egentlig være indtruffet, men af en eller anden årsag blev sommeren ved og ved. Jeg trådte ud af toget og ud på den støvede peron i landsbyen. Jeg kiggede mig omkring og fik kort efter øje på en lastbil, der ikke havde noget læs på. Jeg smuttede hen til den og spurgte, om chaufføren ville køre mig ud til min fars gods, der lå et par timers kørsel ude af en støvet landevej. Jeg viftede med et par pengesedler. Først rystede den indiansk udseende mand på hovedet. Da jeg tog et par sedler mere frem, blev han pludselig imødekommende og bad mig om at stige op. Et par minutter senere bumlede lastbilen ud af en støvet vej. Steppen var flad et langt stykke, og man kunne se vidt omkring. Langt ude i det fjerne kunne jeg se de mægtige Andesbjerge rejse sig, og lige inden kunne jeg skimte de bebyggelser, der udgjorde min fødeegn. Allerede på dette tidspunkt kunne jeg mærke, at dette skulle blive begyndelsen på et nyt liv for mig...

...Du kigger roligt ud af vinduet, og veksler af og til et par ord med chaufføren. Han fortæller, at han er landarbejder og lever af at sælge korn til opkøbere

fra de større byer. Da du spørger, om han har arbejdet for din far, bliver han et øjeblik tavs, men ryster så på hovedet. Han kan bedre lide at klare sig selv – ikke at være underordnet en godsejer. Du siger ikke mere og kommer i stedet til at tænke på din far. Du frygter lidt at skulle se ham igen. Det passede dig egentlig godt, at du ikke har set ham de sidste par år. Du har på en måde følt en større frihed ved at være bestyrer af San Augusto end at gå derhjemme. Du har nydt at kunne gøre, som du ville, men det har også givet visse problemer. Hvordan skal du forklare din far, at du har kørt San Augusto i økonomisk ruin? Hvordan skal du forklare din far, at du har forfalsket regnskaberne, så det så ud til, at det hele gik fint? Du kan ikke lade være med at forbande dig selv dit store ego – hvis bare ikke, at du var så god til at nyde livet og bruge penge på fornøjelser, var dette aldrig blevet virkelighed. Bare du havde din mor til at hjælpe dig – så havde det hele været lidt lettere.

Tårene dukker frem i dine øjne, da du kommer til at tænke på din mor. Hun døde for 16 år siden, og du husker hende ikke længere særligt godt. Du var 18 år gammel. Din far fortalte aldrig til dig og dine søskende, at hun var død. Han sagde, at hun måske en dag ville vende hjem fra sin lange rejse, men du vidste godt, hvad det betød. Selvom din far aldrig talte om hende, kunne du mærke, at hendes død gik ham inderligt på. Han blev bitter og indelukket og nærmest uudholdelig at være sammen med. Den stolte mand, du tidligere havde set så meget op til, blev en helt anden. Hans krav til dig steg mere, end de nogensinde tidligere havde gjort, og til sidst kunne du ikke holde ud at bo sammen med ham. For ikke at ødelægge Jeres forhold fuldstændigt, foreslog du, at du blev bestyrer på godset San Augusto, som din far ejede længere

sydpå. Her ville du kunne lære at stå på egne ben og blive klar til at arve din fars forretninger, når den tid kom. Du drømte om på et tidspunkt at blive præst, men i kraft af, at du var den ældste, vidste du godt, hvad dit hverv var – noget som du faktisk var meget stolt over.

Din far indvilgede i din idé, og kort efter begyndte du dit hverv som bestyrer. I starten gik det meget godt, og du tjente gode penge til din fars forretninger. Efterhånden som årene er gået, er det blevet sværere, og du har set, hvor rart det er at nyde livet og leve godt. Du er efterhånden begyndt at bruge pengene på dig selv og leve et sødt liv på dine mange besøg i hovedstaden. Mange penge er blevet spenderet på hotelophold, prostituerede og casinoer. Pludselig har du brugt langt flere penge, end du burde, og du ved ikke, hvad du skal gøre – du vil aldrig turde fortælle det til din far, da han vil blive alvorligt skuffet over dig. Han har altid troet på dig og respekteret dig.

Du gik længe og var rådvild over, hvad du skulle gøre, og til sidst så du ingen anden udvej end at give din far falske regnskaber og leve på en løgn. Det var nødvendigt, hvis du nogensinde skulle gøre dig forhåbninger om at arve godset. Siden du for fem år siden begyndte at forfalske regnskaberne, har du ikke besøgt din far, da du ikke har turdet se ham i øjnene, og Jeres kommunikation har været yderst sparsom.

For et par dage siden modtog du et brev fra din far, hvori han skrev, at han er meget syg og ligger for døden. Han vil meget gerne se dig og dine søskende igen en sidste gang, så han kan sige farvel og overrække dig nøglerne til ejendommen og sine forretninger. På en måde glæder du dig til at se ham igen, og du håber på, at du kan finde en måde at fortælle, at du har snydt ham – fortælle ham, at hans tillid til dig bygger på en løgn. På den anden side kan det være, at det er bedst, at han aldrig får det at vide. Du skal arve hans forretninger, og med disse kan du starte på en frisk. Måske er det alligevel bedst sådan?...

...Chauførens stemme rev mig ud af min tankestrøm. Han stoppede bilen og sagde, at vi var nået frem. Han var kørt ind på gårdspladsen på min families stolte gods. Jeg takkede ham og gav et par ekstra pengesedler. Jeg steg ud og så mig omkring...

...Endelig er du hjemme. Det hele ligner sig selv, men alligevel er det som om, at stedet er forandret. Det er som om, at livet og sjælen er forsvundet fra stedet. Støvet ligger tykt over gårdspladsen, og varmen er blevet endnu mere ulidelig. Du drejer rundt om dig selv og lader alle indtrykkene komme til dig. En tåre triller ned af kinden på dig, da minderne vælder op i dig. Du husker de mange stunder i din barndom, da du legede i området – hvordan du viste dine små søskende livet, og I gik på opdagelse. Du husker de mange gange, du var med din far ude i marken, og hvordan du blev opdraget til engang at overtage alt dette. Din far stolede på dig, og du beundrede ham uendeligt. Sådan ville du også være en dag. Men du har fejlet.

Du falder ned på knæ og slår korsets tegn for dig. Du beder en stille bøn og takker Gud for dette øjeblik. Gud er din hjælper og herre. Han skal lede dig, og Han må fortælle dig, hvordan du skal rense din sti og bekende dine synder for din familie...

...Jeg fandt igen fatningen og begyndte at bevæge mig op mod hoveddøren. Pludselig fik jeg øje på en millitærbil, der holdt bag en lade, og mit hjerte sprang et slag over. Hvad lavede millitæret her? Jeg havde personligt intet at frygte, men det var der måske andre, der havde – nogen fra min familie? Jeg havde været med til at støtte oppositionen mod den socialistiske Allende, men det havde aldrig været min mening, at millitæret skulle overtage magten permanent. Efter kuppet fandt jeg ud af, at juntaen ville blive siddende ved magten, og at demokratiet ikke ville vende

tilbage uden videre. Egentlig var jeg også ligeglad, for juntaen varetog egentlig ganske godt mine interesser på det tidspunkt. Jeg havde dog trukket mig ud fra aktiv politik efter kuppet, da jeg indså, at det var det mest fornuftige at gøre. Så kunne jeg ikke blive stillet til regnskab for noget - hverken fra den ene eller den anden side. Jeg havde indset, at det var bedst at holde sig neutral, og det gjorde jeg så...

...Du går op til hoveddøren, hvor du banker på. Kort efter åbnes den af en indiansk udseende kvinde. Du kigger kort på hende og bliver glad, da du ser korset på hendes bryst. Et kort øjeblik troede du, at hun var endnu en af de mange indianere i landet, der stadig

tilbeder hedenske ånder. Noget du vil gøre alt for at sætte en stopper for. Du har alt for ofte i din tid set, hvordan indianernes primitive liv og religion har ført til elendighed og manglende civilisation. Heldigvis har folk som du og din far sørget godt for indianerne og sikret dem arbejde på Jeres godser, hvor I har sørget for, at de fik en god kristen behandling.

Kvinden beder dig følge med indenfor. Du træder ind i forstuen, hvor kvinden tager din jakke. Hun går ind igennem en dør og kommer straks efter tilbage igen. Hun fører dig ind i dagligstuen, hvor du ser din bror Pedro sidder i en lænestol. Kvinden forlader rummet. I er alene...

DE ANDRE

PEDRO – FØDT 1944

Din ældste lillebror Pedro har altid været en underlig fyr. Du husker, at han som lille altid var den, andre børn var efter – han var alles yndlingsoffer. Egentlig ret synd for ham, for du holdt meget af ham og prøvede da også så vidt muligt at beskytte ham. Han var stille dreng, der helst ville være alene.

Alt dette blev ændret, da han startede på kostskole efter din mors død. Her blev han en hård negl, og da han kom hjem, var han totalt forandret. Han var blevet rank og selvbevidst. Hans øjne skinnede med en styrke, du ikke før havde set. Kort efter tog han til militæret, hvor det er gået ham godt. Det er længe siden, at I har talt sammen, men så vidt du ved, er han blevet oberst. Gad vide hvordan han har klaret sig efter, at militæret er kommet til magten?

MARIA – FØDT 1946

Du har altid været tæt knyttet til din ældste lilleøster. Maria har altid været god mod dig og dine søskende, og hun har altid elsket at forkæle Jer. Maria er en stille og rolig kvinde, og efter din mors død overtog hun store dele af husholdningen, selvom din far prøvede at sætte sig imod – han mente, at det havde I tjenestefolk til.

Maria blev som ganske ung gift med en godsejer Pablo. Hun flyttede ned til ham som 18-årig, og så vidt du ved, er hun lykkelig. Du taler desværre ikke særlig ofte med hende længere, og det eneste kontakt, I har haft de seneste par år, har været en sparsom brevveksling.

JOSÉ – FØDT 1948

Din yngste lillebror har altid været den kunstneriske type, der elskede at sidde i solen og male eller spille

på sin guitar, som han havde fået af nogle lokale bønder. Din far ville ikke have, at han spillede, men han rettede sig ikke efter det, og José blev faktisk ret god. Du ved, at han flyttede til hovedstaden for at studere, men han droppede ud fra studierne hvorefter din far afskar kontakten til ham i vrede over denne latterlige beslutning. Du må indrømme, at det var brutalt af din far at gøre sådan, men du ved godt, at det var nødvendigt.

MONICA – FØDT 1952

Monica er den ene af tvillingerne, som er dine yngste søskende. Hun elskede at lege sammen med José, og ofte var de nede i landsbyen sammen – noget der ikke passede din far. Monica udviklede efterhånden en eller anden sygelig solidaritet med de dumme bønder og til sidst flyttede hun i vrede mod din far, som hun påstod var et symbol på oligarkiets og kapitalens magt – mage til sludder skal man lede længe efter.

ANNA – FØDT 1952

Anna har du ikke set i mange år. Hun forsvandt sporløst en nat, og ingen har set hende siden. Du går ud fra, at hun stak af, men hvorfor ved du ikke. Hun var altid en stille pige, der elskede at sidde sammen med sin tvillingsøster Monica, som hun var tæt knyttet til. Du ville ønske, at du vidste, hvad der er hændt hende, for du kan ikke undgå at være en smule bekymret for

hende. Det var mærkeligt, at hun forsvandt. Det virkede meget barnligt at gøre sådan, men Annas veje var uransagelige, og det indså du hurtigt.

CARLOS – FØDT 1898

Du har altid set enormt meget op til din far. Han er en fantastisk forretningsmand, der virkelig har formået at skabe sig en velfungerende forretning. Han er indehaver af flere godser, og du respekterer ham for det. Desværre har du aldrig fungeret særlig godt socialt med ham. Du har ofte haft svært ved at se ham i øjnene, hvilket for det meste har været din egen skyld. Din far er en respektabel mand, og du kan ikke lade være med at takke ham for alt, hvad du har.

ISABELLA – FØDT 1919

Du husker ikke længere din mor særlig godt. Hun var en blid kvinde, der på mange måder stod i kontrast til din stolte og disciplinerede far. Du ved, at din mor var gravid med dig, da dine forældre blev gift, så du har altid følt på en måde, at det var din skyld, at de blev gift. Du har altid følt et ansvar overfor dine forældres ægteskab, som du ikke føler, at du har klaret at gennemføre, da din mor døde.

Du ved, at din mor stammede fra en fattig vinbonde, og pga. af dette faktum har du altid været stolt af, at din far reddede hende fra fattigdommen og tog hende til sig.

St i k o r d

Navn: Marco

Fødselsdato: 5/2 1941

Udseende: Middelhøj, almindelig af bygning, kort sort hår, sort skæg.

Påklædning: Jakkesæt, blanke sorte støvler, tykke hornbriller.

Personlighed: Faderlig, autoritetstro, konservativ, livsnyder, religiøs, til tider ydmyg.

Væremåde (det der vises udadtil): Varm, hyggelig, har tjek på tingene, har overblik.

Menneskesyn: Overklassen er skabt til at regere de dumme og svage. Det er Guds lov. Gud passer på ham, som passer på arbejderne. Arbejdere skal kende deres plads. Godsejeren tager de store beslutninger.

Politisk tilhørsforhold: Var medlem af det konservative parti før kuppet, som han støttede. Efter kupet har han holdt sig neutral. Det er bedst sådan, men juntaen plejer hans interesser.

Psykisk tilstand: God, har det glimrende. Til tider overlegen og overstadig.

Mål: At arve godset, som han står til at skulle. At forhindre bønderne i at få indflydelse. At sikre kristne værdier og forhindre hedenske guder.

Hemmeligheder: Har brugt flere penge og har kørt sit gods i sæk. Har fusket med regnskabet.

Generelt: Marco er en rigtig konservativ godsejerstype. Han elsker at nyde livet og mener, at der er en grund til, at han skal arve sin fars gods. Han synes selv, at han har forstand på forretninger – det var bare lige en svipser med økonomien på det andet gods.

Desuden mener han, at bønderne skal holdes i kort snor. Ellers gør de oprør, og de vil aldrig kunne klare sig selv – det er de alt for dumme til – så snart de har penge, bliver de ødslet bort. Marco er sygeligt bange for den primitive åndetro, som nogle indianere stadig holder fast ved, hvilken han projicerer alle indianerens dårligdomme over på.